

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

09. 11. 2018 № 03-2689

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України

Парубію А. В.

Щодо результатів аудиту

Шановний Андрію Володимировичу!

На засіданні Рахункової палати було розглянуто та затверджено **Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на гідрометеорологічну діяльність**, і за підсумками його обговорення прийнято рішення.

На виконання вимог частини першої статті 37 Закону України "Про Рахункову палату" інформуємо.

Проведений захід державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) засвідчив, що **національна гідрометеорологічна служба**, яка відповідно до Закону України "Про гідрометеорологічну діяльність" є **системою державних органів, підприємств, установ та організацій**, що забезпечують гідрометеорологічну діяльність, на сьогодні **фактично базується на Українському гідрометеорологічному центрі Державної служби України з надзвичайних ситуацій та 25 підпорядкованих йому гідрометеорологічних організаціях** (бюджетних установах).

Діяльність Українського гідрометеорологічного центру та підпорядкованих йому гідрометеорологічних організацій була **спрямована на забезпечення: систематичних гідрометеорологічних спостережень як основи для підготовки гідрометеорологічної інформації про фактичний стан і очікувані зміни погодних умов, а також складання відповідних прогнозів, у тому числі щодо ймовірності виникнення небезпечних і стихійних природних явищ; забезпечення органів влади та населення інформацією, зокрема про загальні метеорологічні умови, стан водних об'єктів, стан та врожайність сільськогосподарських культур, забруднення повітря та інше, а також попередження про очікувані небезпечні та стихійні явища; надання послуг на платній основі юридичним та фізичним особам, які використовують гідрометеорологічну інформацію для забезпечення своєї діяльності.**

Водночас аудит засвідчив, що **через недоліки фінансового, матеріально-технічного та кадрового забезпечення державна система гідрометеорологічних спостережень, яка фактично базується на системі гідрометеорологічних спостережень Українського гідрометеорологічного центру**

та підпорядкованих йому гідрометеорологічних організацій, **не функціонує як комплексна багаторівнева спостережно-інформаційна система**, призначена для проведення систематичних спостережень за гідрометеорологічними умовами, станом атмосфери, забрудненням навколишнього природного середовища під впливом природних та антропогенних факторів і забезпечення споживачів інформацією про їх фактичний та очікуваний стан.

Стан фінансового забезпечення гідрометеорологічної діяльності в системі ДСНС у 2017 році не сприяв її належному функціонуванню та розвитку. Потребу в фінансуванні було забезпечено лише на 62 відс., з яких близько 96 відс. – поточні видатки. Тільки за останні три роки потреба в капітальних видатках (видатки розвитку), у тому числі на придбання приладів та обладнання для технічного переоснащення гідрометеорологічної мережі, забезпечувалася на рівні 7 відс., а до цього, протягом попередніх десяти років, видатки розвитку взагалі не передбачалися.

У результаті **мережа наземних метеорологічних спостережень забезпечена автоматизованими системами спостережень на рівні 2 відс. потреби. Щільність мережі пунктів наземних метеорологічних спостережень у гірських районах України є недостатньою, а в акваторії Чорного та Азовського морів такі пункти взагалі відсутні.**

Існуюча **мережа метеорологічних радіолокаційних спостережень національної гідрометеорологічної служби, яка дозволяє отримувати інформацію про хмарність, опади і пов'язані з ними небезпечні явища погоди, охоплює лише 15 відс. території України.**

Систему спостереження за забрудненням навколишнього природного середовища було **сформовано 25–40 років тому, у зв'язку з чим її технічні можливості є обмеженими**, а наявна мережа спостережень ні за своїм складом, ні за переліком параметрів, що вимірюються, ні за технічним оснащенням не відповідає сучасним вимогам, зокрема Директиви № 2008/50/ЄС стосовно проведення моніторингу якості атмосферного повітря та Директиви № 2004/107/ЄС щодо концентрацій миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю і поліциклічних ароматичних вуглеводнів в атмосферному повітрі. Такий стан мережі спостережень перешкоджає імплементації ряду актів права Європейського Союзу в рамках виконання Україною Угоди про асоціацію, а отже є необхідність у здійсненні її модернізації.

Проведений аудит також засвідчив, що одним із нагальних у сфері **гідрометеорологічної діяльності є питання кадрового забезпечення установ національної гідрометеорологічної служби, адже при незначному зменшенні за останні сім років фактичної чисельності працівників Українського гідрометеорологічного центру та підпорядкованих йому гідрометеорологічних організацій (4,4 відс.) майже третина наявного персоналу вже досягла пенсійного віку та така ж сама частина – досягне пенсійного віку в найближчі роки. Одним із стримуючих факторів для оновлення персоналу національної гідрометеорологічної служби, а відтак і втрати професійних знань, вмінь та навичок, зокрема, є низький рівень заробітної плати, який у I півріччі 2018 року становив 4 630 гривень, що нижче від середньої заробітної плати в Україні на 3 747 гривень.**

Фактично **нездіяним є спеціальний фонд** державного бюджету (КПКВК 1006060 "Гідрометеорологічна діяльність"), який є **вагомим джерелом фінансування** діяльності національної гідрометеорологічної служби. Частка видатків спеціального фонду державного бюджету в загальному обсязі здійснених розпорядниками бюджетних коштів у 2017 році видатків на цілі бюджетної програми становила лише 12 відс. (2016 рік – 13 відс., 2015 рік – 26 відс.), що є свідченням **зростання навантаження на загальний фонд державного бюджету**. При цьому серед чинників, які впливають на такий стан **наповнення спеціального фонду державного бюджету, є недосконала система надання гідрометеорологічними організаціями платних послуг та методика визначення вартості таких послуг**.

За результатами розгляду матеріалів аудиту Рахунковою палатою надано відповідні рекомендації Міністерству внутрішніх справ України як центральному органу виконавчої влади, який формує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності, а також **Державній службі України з надзвичайних ситуацій** як центральному органу виконавчої влади, який реалізує державну політику в цій сфері, зокрема, щодо **підготовки та подання на розгляд Кабінету Міністрів України Стратегії розвитку в Україні гідрометеорологічної діяльності та Державної цільової програми з матеріально-технічного забезпечення діяльності національної гідрометеорологічної служби**, необхідність прийняття якої передбачено Законом України "Про гідрометеорологічну діяльність". З метою підвищення ефективності виконання гідрометеорологічними організаціями законодавчо визначених завдань, Рахункова палата рекомендувала Кабінету Міністрів України вжити додаткових заходів щодо збільшення обсягу бюджетних призначень за КПКВК 1006060 "Гідрометеорологічна діяльність".

Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслано Кабінету Міністрів України, рішення Рахункової палати та Звіт – Міністерству внутрішніх справ України і Державній службі України з надзвичайних ситуацій для усунення виявлених порушень і недоліків.

Враховуючи викладене, Рахункова палата вважає за доцільне запропонувати розглянути це питання на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Звіт та рішення Рахункової палати "Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на гідрометеорологічну діяльність" додаються.

Додаток: на 61 арк.

З повагою

Голова

В. В. Пацкан